Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

'Bulgaristan, baklagil ıslahında yenilikler için büyük ölçekli bir bilimsel proje kapsamında 17 ülkeden araştırmacıları bir araya getiriyor'

Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) , Пловдив

Tarih 15.09.2026 | **Sayı** 9/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Dil** TR
www.plant-protection.com/article/2466?lang=tr

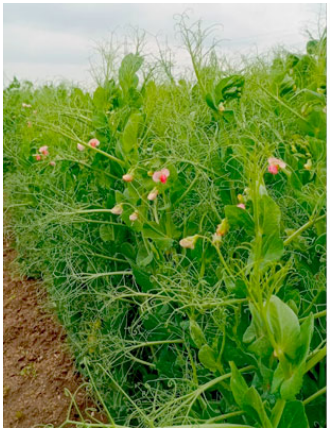
Bulgar bilim insanları, yüksek verim ve besin değerine sahip çeşitler bulmak amacıyla 153 bezelye aksesyonu üzerinde çalışıyor

Avrupa genelinden bilim insanları, ıslahçılar, tohum üreticileri ve çeşit testi ile tescili kuruluşlarının temsilcileri, Avrupa projesi BELIS'in (Sürdürülebilirliğin Artırılması için Avrupa Baklagil Islahı) Üçüncü Yıllık Toplantısı için 15-17 Eylül 2026 tarihlerinde Filibe'de bir araya gelecek. Uluslararası foruma ve uluslararası proje konsorsiyumundaki ulusal temsilciliğe Bitki Sistemleri Biyolojisi ve Biyoteknolojisi Merkezi (CPSBB) ev sahipliği yapacak.

Horizon Europe programı kapsamında finanse edilen BELIS projesi, ıslah, tohum üretimi, tarım ile çeşit testi ve tescili alanlarında faaliyet gösteren araştırma enstitüleri, üniversiteler, uluslararası kuruluşlar ve özel şirketlerden oluşan 34 ortak kuruluşu bir araya getiriyor. Bilim insanları, ıslah için modern araçlar geliştiriyor, çeşit testi sistemlerini iyileştiriyor ve bilim, ıslahçılar, tohum sektörü, tescil makamları ile tarımsal üreticiler arasında daha yakın bağlar kuruyor. Temel amaç, daha verimli, sürdürülebilir ve yüksek kaliteli baklagil çeşitlerinin oluşturulmasını hızlandırmak ve Avrupa ıslahı ile tarımının rekabet gücünü artırmaktır.

Projede 17 ülkeden ortak yer alıyor: Fransa, Almanya, İspanya, İtalya, Birleşik Krallık, Belçika, Hollanda, Norveç, Danimarka, İsviçre, Litvanya, Libya, Çek Cumhuriyeti, Polonya, Hırvatistan, Sırbistan ve Bulgaristan. Araştırma faaliyetleri 14 baklagil ürününü kapsıyor – yedi tane baklagil: bezelye, bakla, soya fasulyesi, nohut, mercimek, acı bakla ve fasulye ile yedi yem baklagili: yonca, çayır üçgülü, ak üçgül, tek yıllık üçgüller, korunga, gazal boynuzu ve büyük lotus (Lotus corniculatus).

ISSN 2815-522X

Son üç yılda CPSBB ve Maritsa Sebze Bitkileri Araştırma Enstitüsü araştırma ekipleri, 153 bezelye aksesyonu ile bir dizi tarla ve laboratuvar deneyi gerçekleştirdi. Bilim insanları biyometrik özelliklerini, verimini, protein içeriğini ve diğer önemli parametreleri inceledi; elde edilen sonuçlar genetik düzeyde de analiz edildi. Araştırmalar sonucunda en umut verici hatlar ve çeşitler belirlendi. Bunlar, genetik verileri doğrulamak ve yüksek verim ile yüksek besin değeri gibi değerli özellikleri birleştiren yeni çeşitler oluşturmak amacıyla melezlemede kullanıldı.

Proje kapsamında biriktirilen geniş genetik taban, ıslahın hem tarımsal üreticilerin hem de son tüketicilerin aradığı belirli özelliklere yönlendirilmesini mümkün kılacak. Bu sayede bilimsel sonuçlar, verimlilik, kalite ve sürdürülebilir tarım gereksinimlerini aynı anda karşılayan yeni nesil bezelye çeşitlerinin oluşturulmasında doğrudan uygulama alanı bulabilecek.

BELIS'in Üçüncü Yıllık Toplantısı, ortaklara geçtiğimiz yıl elde edilenleri gözden geçirme ve projede sonraki adımları belirleme fırsatı sunacak.

Üç günlük program kapsamında genomik seleksiyon, baklagil ürünlerinde istenen biyometrik özellikler için moleküler belirteçlerin geliştirilmesi ve test edilmesi ile sektördeki üretim, sanayi ve bilim insanlarıyla bağlantıya ilişkin sonuçlar sunulacak. Avrupa'daki çeşit testi sistemlerinin uyumlaştırılmasına ve bilimsel sonuçların ıslahçılara, tohum üreticilerine ve tarımsal üreticilere nasıl daha hızlı ulaşabileceğine özel vurgu yapılacak.

Bilimsel sunumlar, interaktif seminerler, çalışma grupları ve poster oturumlarıyla birleştirilecek. Özel bir paydaş toplantısı, bilim insanlarını, ıslahçıları ve sektör temsilcilerini bir araya getirerek BELIS sonuçlarının Avrupa baklagil ıslahında inovasyonu ve rekabet gücünü nasıl destekleyebileceğini tartışacak.

Program kapsamında katılımcılar, Sadovo'daki Konstantin Malkov Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü'nü de ziyaret ederek baklagil ıslahı ve bitki genetik kaynakları alanında deneyim alışverişinde bulunacak.